

Prins Hatt under Jordan

Det var en gång för länge, länge sedan, en konung som hade tre döttrar. De voro öfvermåttan fagra, och mycket vänare än andra mör, så att deras like inte fanns hvarken nära eller fjerran; likväl var den yngsta prinsessan främst, icke blott i skönhet, utan ännu mer i hjertelag och ett huldt sinne. Härigenom blef hon mycket afhållen af alla, och konungen sjelf unnade henne godt framför någon af sina andra döttrar.

Det hände sig om hösten, att det var marknad i en stad inte mycket långt ifrån kungs-gården, och konungen sjelf aktade fara dit med sina män. Som han nu skulle gifva sig på väg, sporde han sina döttrar, hvad de helst önskade till marknads-gåfva, såsom han alltid hade för sed att gifva dem någon föräring när han kom hem. Straxt begynte de äldsta prinsessorna uppräknat kostbarheter af alla de slag, den ena ville ha det, den andra det; men den yngsta prinsessan begärde icke någonting. Häröfver blef konungen förundrad, och frågade om icke äfven hon önskade sig något smycke eller annan grannlåt; men hon svarade, att hon hade fullnog af gull och dyrbarheter. Som nu konungen ändock icke ville afstå med sitt spörsmål, tog hon till orda: »väl vet jag en ting som jag gerna ville hafva, om jag blött dristade bedja dig derom.» 'Hvad kan det vara?' Frågade konungen. 'Nämn hvad det är, och om det står i min makt skall du få det.' »Jo,» sade prinsessan, »jag har hört talas om de tre sjungande löfven, och dem ville jag ega framför något annat i verlden.» Nu log konungen; ty det tycktes honom att hon bad en alltför ringa bön. Ändteligen utbrast han: 'icke kan jag säga att du är mycket storbegärsen, och såge jag hellre att du bedt mig om någon större gåfva. Likväl skall du få hvad du önskar, gällde det ock halfva mitt land och rike.' – Dermed tog han hjertligen farväl af sina döttrar, steg till häst med sitt följe, och red bort såsom ernadt var.

Som han nu kom till köp-staden hvarest marknad hölls, var der

samladt mycket folk ifrån alla lands-ändar, och många främmande köpmän, som bjödo ut sitt kram på gatorna och torgen. Der var så ingen brist hvarken på gull, eller silfver, eller annan rikedom, hvad helst man någonsin ville tänka, och konungen köpte deraf åt sina två äldsta döttrar. Men änskönt att han gick ur bod och i bod, och sporde krämare ifrån både österland och vesterland, var der ingen som visste besked om de tre sjungande löfven, som han lofvat sin yngsta dotter. Häröfver blef han illa tillfreds, ty han hade gerna unnat henne någon glädje, liksom de andra; men när intet annat stod till råda, och qvällen föll på, lät han omsider sadla sin gångare, samlade sina följe-svenner, och drog misslynt åter hem till sitt land igen.

Bäst han nu färdades vägen fram i djupa tankar, fick han plötsligt höra en klang, liksom af harpor och stränga-spel, och var den så öfvermåttan fager, att han aldrig hört dess like i all sin tid. Här af blef han mycket förundrad, höll in sin gångare, och satte sig att lyssna, och ju längre han lyddes desto ljufligare blef sången; men qvällen var mörk, så han inte kunde se hvarifrån ljudet kom. Han besinnade sig så icke länge, utan red in på en stor grön äng, hvarest tonerna hördes, och ju längre han for, desto klarare och ljufligare ljöd sången emot honom. När han så ridit ett stycke, kom han ändteligen till en hassel-buske; öfverst på busken voro tre gyllene löf, som rörde sig af och an, och allt som de spelade blef der en klang och en låt, så ingen det rätteligen kan omtala. Nu vardt konungen inte litet glad, ty han förstod att detta var de tre sjungande löfven, hvarom hans dotter hade talat. Han ville så genast bryta dem; men första tid han räckte handen derefter, veko de undan, och der ljöd en stark röst under busken: »låt bli mina löf!» Härvid blef konungen just lite häpen; men han hemtade sig snart, och frågade hvem det var, och om han inte kunde få köpa löfven för guld eller goda ord. Rösten svarade: »jag är *prins Hatt under jorden*, och du får inte mina löf hvarken med ondo eller godo, såsom du äskar. Likväl skall jag föresätta dig ett annat vilkor.» 'Hvad

är det för ett vilkor?’ Frågade konungen med stor ifver. »Jo,» svarade rösten, »detta är mitt vilkor, att du skall lofva mig det första lif du möter när du kommer hem i din gård.» Sådant tycktes konungen vara ett underligt förslag; men han tänkte på sin unga dotter, och på sitt löfte, och gaf så sitt samtycke till prinsens begäran. Nu veko qvistarne ej längre undan, utan han fick bryta dem, och vände sedan gladeligen om till sitt folk igen. Men allt som han red, höllo löfven icke upp att sjunga, utan rörde sig af och an, och der blef en klang och ett spel, så att hästarne dansade af glädje, och konungens hemfärd mera liknade ett segertåg än en marknads-resa.

Sagan vänder nu till kungs-gården. Der sutto konungs-döttrarne hela dagen och sömmade silke på knä, och talade om ingenting annat, än bara hvad kostliga gåfvor deras fader skulle föra med sig ifrån marknaden. När det så led på qvällen, frågade den yngsta prinsessan, om de inte skulle gå ut tillsammans framåt vägen, hvarest deras fader skulle komma. »Nej,» svarade hennes systrar, »hvarföre skulle vi det göra? Det är redan serla, och afton-daggen förderfvar våra silkes-stickade strumpor.» Men prinsessan sörjde inte för det, hon, utan sade: 'om mitt förslag icke likar eder, så blifven kvar här hemma. Jag vill ensam gå att möta vår fader.' Dermed axlade hon sin kappa, och begynte vandra framåt vägen. Som hon nu hade gått ett litet stycke, fick hon höra tramp af hästar, och gny af folk och vapen, och förnam dessemellan en den allra ljufligaste sång som någon i verlden kan omtala. Då blef hon mycket glad, ty hon visste att detta var hennes fader, och förstod tillika, att han fått de tre sjungande löfven som hon bedt honom om. Hon lopp så emot honom, svingade sig upp i hans famn, och helsade honom välkommen med stor kärlek. Men när konungen fick se henne, blef han alldeles förfärad; ty det rann honom straxt i hugen hvad löfte han gifvit prins Hatt, och att han nu hade bortlofvat sitt eget barn. Han kunde så hvarken tala eller svara på en lång stund, ehuru mycket prinsessan ock sporde efter orsaken till hans sorg. Ändteligen förtäljde han allt såsom det tilldragit sig med de tre löfven,

och att han utfäst det första lif han mötte i sin gård. Nu vardt der en jämmer och en sorg så det var inte likt någonting, och konungen sjelf sörjde allra mest. Men slutet blef, att han vände tillbaka till ängen och lemnade sin dotter vid hassel-busken, och tycktes honom, att han nu lidit en skada som aldrig månne botas.

Vi låta nu konungen rida hem med sitt folk, och följa i stället med den unga prinsessan, der hon sitter och gråter vid den gröna busken. Hon hade inte länge suttit der, förrän marken plötsligt öppnade sig, att hon kom ned i en stor sal under jorden. Den salen var likväl inte som andra salar, utan ännu mycket, mycket präktigare, prydd med både guld och silfver, och smyckad på allt vis; men ingen menniska syntes till. Konunga-dottern hade nu sin lust att beskåda all herrlighet der fanns, och glömde dervid nästan alldeles bort sin sorg, och när hon slutligen blef trött, lade hon sig att hvila i en säng, som var tillredd med täcken och sparr-lakan, hvitare än den hvitaste snö. Men hon hade inte hvilat länge, förrän dörren öppnades, och der kom in en man som gick fram till bädden, helsade henne välkommen med många kärliga ord, och sade att det var han som rådde öfver salen, ty han vore *prins Hatt*. Prinsen tillade, att det blifvit honom pålagdt af en elak troll-qvinna, att han aldrig fick visa sig för någon menniska, derföre kunde han icke komma utan om nätterna sedan det blifvit mörkt; men om hon ville vara honom trogen, skulle allt på sistone blifva annorlunda. Dermed lade han sig ned på bädden, och sof om natten hos prinsessan. Men vid otte-mål, första tid dager sken, stod han upp, gick bort ifrån sin unga brud, och syntes icke åter förrän serla om aftonen.

Det gick så en rund tid bortåt. Konunga-dottern satt i den fagra salen, och allt hvad hon någonsin ville önska, det fick hon; men var hon sorgmodig, behöfde hon bara lyssna till de tre sjungande löfven, så blef hon åter glad. När så nio månader voro förlidna, var hon hafvande, och födde ett svenne-

barn. Nu tycktes henne att hon hade det ännu mycket bättre än förut, och dagen igenom gjorde hon inte annat än smekte sitt lilla barn, och längtade efter sin käraste, prins Hatt. Men en afton hände sig, att prinsen kom sednare hem än han eljest var van. Som han nu ändteligen kom, sporde prinsessan med stor oro hvar han varit så länge. »Jo,» svarade prinsen, »jag kommer ifrån din faders gård, och har jag i dag märkliga tidningar; ty konungen har fäst sig en ny drottning, och om dig lyster, skall du fara hem till brölloppet och taga vår lilla son med dig.» Detta tycktes prinsessan vara ett godt förslag, och hon kunde icke fyllest tacka sin man för hans huldhets. Prinsen tillade: »ett måste du likväl lofva, att du aldrig låter locka dig att svika din tro emot mig.» Ja, detta lofvade prinsessan, och dermed slöt deras samtal för den gången.

Andra morgonen lagade konunga-dottern sig till, med kläder och präktiga smycken, för att fara till bröllopps. När så allt var redo, körde der fram en förgyllande karm, der satte hon sig uti med sin lilla son, och sedan bar det åstad öfver berg och dalar, så hon visste inte ordet af förrän hon var framme. Men i bröllops-salen voro gästerna redan samlade, och der dracks fästnings-öl med både lust och gamman. Vid nu prinsessan trädde in, kan man veta hvad det blef för en glädje. Konungen sjelf steg upp ur sitt högsäte, och omfamnade henne med stor hjertans fröjd; sammalunda ock hans gemål, drottningen, och de begge prinsessorna; alla gingo henne till mötes, och bådo henne vara hjertligen välkommen till sitt land igen.

Sedan nu första helsningen var förbi, begynte konungen och drottningen spörja prinsessan om både ett och annat; men framför allt ville drottningen erfara om Prins Hatt, hvem han var och huru han tedde sig emot henne. Konunga-dottern svarade litet härtill, och var lätt att skönja det hon icke gerna ordade i denna sak. Men allt nyfiknare blef drottningen. När styf-modern så icke ville afstå med sina frågor, vardt konungen omsider misslynt, och sade: »kära hjertanes, hvad kommer detta oss vid? Det är nog att min dotter är nöjd och

lycklig.» Då teg drottningen; men aldrig vände konungen ryggen till, att hon ju straxt åter var till hands med sina ideliga spörsmål.

När så brölloppet hade stått i många dagar, begynte prinsessan längta hem till sitt. Genast körde karmen åter fram, konungadottern satte sig uti med sin lilla son, skildes vid sina fränder, och så bar det af öfver både berg och dalar, ända till dess de voro vid den gröna busken. Der steg hon ur, och kom ned i jord-stugan; och de tre löfven spelade så ljufligt, att det tycktes henne mycket bättre under jorden än i konungens gård. Men ännu kärare blef det om qvällen när prins Hatt kom hem, och helsade henne välkommen, och förtäljde huru hans hjertas tankar aldrig varit ifrån henne, natt eller dag.

Det stod så en rund tid om, och konunga-dottern blef åter hafvande, och födde ett svenne-barn. Nu tycktes henne att hon var ännu lyckligare än tillföre, och aldrig så gjorde hon annat än lekte med sina små barn, lyssnade till de tre sjungande löfven, och längtade efter sin man när han var borta. Då hände sig en afton, att prinsen dröjde mycket längre än han eljest var van. Som han nu ändteligen kom, sporde prinsessan hvar han varit så länge. »Jo,» svarade prinsen, »jag kommer ifrån din faders gård, och har jag i dag märkeligt nytt; ty din äldsta syster skall gifta sig med en främmande konunga-son, och om du så vill, skall du fara hem till brölloppet och taga våra barn med dig.» Detta tycktes prinsessan vara ett godt förslag, och hon kunde icke nog tacka sin man för hans huldhet. Prinsen tillade: »ett måste du likväl lofva, att du aldrig låter locka dig att svika din tro emot mig.» Ja, detta lofvade prinsessan, och så slöts deras samtal för den gången.

Andra morgonen redde prinsessan sig till, med kläder och kosteliga prydnader, för att fara till bröllopps. När så allt var i ordning, körde den förgyllande karmen fram, konungadottern satte sig uti med sina små barn, och sedan bar det åstad öfver berg och dalar, att hon icke visste ordet af

förrän hon var vid kungs-gården. Men i bröllops-salen voro gästerna redan samlade, och der dracks fästnings-öl med både lust och gamman. Vid nu prinsessan trädde in, kan man tänka hvad der blef för en uppståndelse. Konungen sjelf steg upp ur sitt högsäte, och omfamnade henne med stor hjertans fröjd; sammalunda ock hans gemål, drottningen, och bruden och brudgummen och bröllops-gästerna; alla bådo henne vara välkommen, och kunde icke utsäga huru glada de voro att se henne igen.

Sedan nu första helsningen var förbi, begynte drottningen åter spörja sin styf-dotter både likt och olik, huru hon hade det; men framför allt annat ville hon veta om Prins Hatt, huru han såg ut och eljest tedde sig emot henne. Prinsessan svarade föga härtill, ty hon kom ihog sin mans varning; men allt nyfignare blef hennes styf-moder. När drottningen nu icke ville afstå med sin ideliga spörsmål, vardt konungen omsider misslynt, och sade: »kära hjertanes, hvad kommer allt detta oss vid? Det är nog att min dotter är nöjd och lycklig.» Då teg drottningen; men första tid konungen vände ryggen till, begynte hon åter spörja och fråga, ehuru hon föga erfor af hvad hon ville veta.

Det stod så några dagar; brölloppet led till ända, och konunga-dottern begynte längta hem till sitt igen. Straxt körde karmen åter fram, prinsessan bjöd sina fränder farväl, satte sig uti med sina små barn, och se'n bar det af som en blåst, ända tills de voro vid den gröna busken. Der steg hon ur, och kom ned i jord-stugan; och de tre löfven spelade så ljufligt, att det tycktes henne mycket bättre under jorden än i hennes faders gård. Men ännu kärare var det om qvällen när Prins Hatt kom hem, och helsade henne med stor kärlek, och förtäljde huru hans tankar aldrig vikit ifrån henne, arla eller serla.

Det led så ännu en tid bortåt, och konunga-dottern var åter hafvande och födde en blom-kind, den aldra lilla fagraste man någonsin ville se för sina ögon. Nu tycktes henne att hon egde

allting som kan göra hugen glad, och dagen igenom gjorde hon inte annat än lekte med sina små barn, lyssnade till de tre sjungande löfven, och längtade efter sin man. Då hände sig en afton, att prinsen kom hem långt sednare än han eljest hade för sed. Som han nu trädde in, sporde prinsessan med stor ifver: »hjertans allerkäraste, hvar har du varit så länge? Jag har med fruktan och oro väntat efter dig.» 'Jo,' svarade prinsen, 'jag kommer ifrån din faders gård, och har jag i dag märkeligt nytt; ty prinsessan din andra syster har fått en friare, och skall gifta sig med en främmande konunga-son. Om det nu lyster dig, skall du få fara hem till brölloppet och taga alla dina små barn med dig.' Detta tycktes konungadottern vara ett godt förslag, och hon kunde icke fyllest tacka sin man, att han alltid unnade henne glädje. Prinsen återtog: 'ett måste du likväl lofva, att du icke sviker din tro emot mig; ty deraf månne komma en stor olycka för oss begge.' Ja, prinsessan lofvade hon skulle visst icke svika honom, och dermed slöts deras samtal för den gången.

Andra dagen redde prinsessan sig till, med kläder och kosteliga prydnader, för att fara till bröllopps. När så allt var i ordning, körde den förgyllande karmen fram, prinsessan satte sig uti med sina tre små barn, och sedan bar det af öfver berg och dalar, ända tills de voro vid kungs-gården. Men i konunga-salen voro gästerna redan samlade, och brölloppet dracks med både lust och gamman. Som nu prinsessan trädde in med sina små barn, kan man veta hvad der blef för en glädje. Den gamle konungen steg upp ifrån sitt högsäte, och omfamnade henne med stor hjertans fröjd; sammaledes ock hans gemål, drottningen, och bruden och brudgummen och gästerna; alla bådo henne vara välkommen, och gladde sig att ännu en gång få se henne.

Sedan nu första helsningen var förbi, begynte drottningen åter sina spörsmål om Prins Hatt, hvem han var och huru han tedde sig emot sin unga brud; men konungadottern svarade föga till hennes frågor. När styf-modern nu såg att prinsessan var på

sin vakt, gick hon åt saken med list, såsom ränkfulla qvinnor icke gerna afstå från hvad de satt sig i sinnet. Till den ändan begynte hon orda både vidt och sidt om prinsessans små barn som lekte på sals-golfvet, huru snälla de voro, och huru lycklig konunga-dottern var att ega sådana[362] barn. Hon tillade, att de säkert bråddes uppå sitt fäderne, och att Prins Hatt månne vara en mycket fager ungersvenn. Såsom nu 'moders-hjertat alltid är ömt', lät prinsessan locka sig af hennes falska tal, och huru det ena ordet gaf det andra, bekände hon omsider, att hon icke rätt visste om prinsen vore vacker eller led, ty hon hade aldrig sett honom. Härvid föll drottningen henne straxt i talet med stor ifver, slog ihop händerna, och beskärmade sig högljudt öfver prinsen, att han kunde hafva något doldt för sin egen hustru. »Och,» sade hon, »må jag väl säga, att du är mycket olik andra qvinnor, då du icke skaffat dig besked härutinnan.» Ja, slutet af deras samtal blef som man kunde vänta, att prinsessan glömde sin mans varning, yppade allt hvad hon visste, och sporde sin styf-moder om råd, hvad hon skulle göra för att få se sin man. Detta var just hvad drottningen hade väntat. Hon lät derföre icke länge bedja sig, utan lofvade utfinna någon hjälp, innan de skulle skiljas åt.

Det stod så några dagar; brölloppet led till ända, och konunga-dottern begynte längta till sitt. Som hon nu skulle fara, tog styf-modern henne afsides, och sade: »här vill jag gifva dig en ring, ett eld-stål med flinta, och ett ljus. Om du nu önskar se din man sådan han rätteligen är, skall du stiga upp om natten, slå eld genom ringen, och tända ljuset. Men bara akta dig väl, att du inte väcker honom ur sin sömn!» Ja, prinsessan tackade mycket för gåfvan, och lofvade göra allt såsom hennes styf-moder lärt henne. Derefter skildes hon vid sina fränder, satte sig upp i karmen med sina tre barn, och se'n bar det åstad, så hon visste inte ordet om förrän de voro vid den gröna busken. Der steg hon ur, och gick ned. Men ehuru löfven spelade och allt var fagert och ljufligt såsom förr, kände hon sig illa till mods; ty hon var så upptänd, att

hon icke tänkte på någonting, utan huru det månne bli, när hon fick se sin man i hans rätta skepnad.

När det nu var serla om aftonen och blifvit mörkt, kom prinsen hem igen, såsom hans sed var. Då skall man tro der blef en glädje, och prins Hatt förtäljde med många älskogsfulla ord, huru hans hug stått till henne allt medan hon var borta. Derefter gingo de till ro, och prinsen föll i en djup sömn. Knappt hade konunga-dottern märkt detta, förrän hon steg upp, slog eld genom ringen såsom hennes styf-moder lärt henne, och nalkades sakta intill bädden, för att betrakta sin käraste. Men der kan ingen rätteligen omtala hennes glädje, när hon fick se att det var en fager ungersvenn som låg framför henne. Hon blef så till sig, att hon glömde allt annat i verlden endast för att se på honom, och ju längre hon såg desto fägre tycktes han henne, så att hon vardt alldeles betagen af kärlek. Bäst hon nu lutade öfver prinsen der han låg och sof, hände sig inte bättre, än att en varm droppe rann af ljuset och föll på hans bröst, så att han rörde sig. Nu blef prinsessan förskräckt, och ville genast blåsa ut ljuset. Men det var för sent; ty svennen vaknade, sprang förfärad upp, och såg hvad hon hade gjort. I samma stund tystnade de tre sjungande löfven, den fagra salen byttes till en kula för ormar och paddor, och konunga-barnen med sina små stodo der ensamme midt i den mörka natten. Men prins Hatt var – blind.

Nu ångrade konunga-dottern sin gerning, föll ned för sin man, och bad, med många bittra tårar, att han skulle tillgifva henne hvad hon brutit honom emot. Prinsen svarade: »illa har du lönat all den kärlek som varit oss emellan; likväl vill jag förlåta dig, och må det nu stå till dig sjelf, om du vill följa din blinde unger-svenn eller återvända till din fader.» Vid detta tal blef prinsessan än mera bedröfvad, och grät, så att hennes tårar tillrade ända ned på jorden. Hon sade: »aldrig har du tillgifvit mig af hjertat, då du kan fråga om jag vill gå med dig; ty dig vill jag följa så länge jag lefver i verlden.» Dermed tog hon prins Hatt vid handen, och de drogo

bort ifrån salen under den gröna busken. Men det var icke liten ynke att se, när konunga-dottern, med sina tre barn och sin blinde man, skulle söka sig väg genom den villane skogen.

När de så vandrat en långan led, kommo de slutligen på en grön stig som lopp fram genom ödemarken. Då frågade prins Hatt: »hjertans allerkäresta! Ser du någonting?» 'Nej', svarade prinsessan, 'jag ser ingenting, utom allenast skog och gröna träd.' De gingo så längre fram, och prinsen sporde åter igen: »hjertans allerkäresta! Ser du någonting?» Prinsessan svarade som förut: 'nej, jag ser alls intet, utom bara den gröna skogen.' Ändteligen frågade prinsen tredje resan: »hjertans allerkäresta! Ser du ännu ingenting?» Konunga-dottern svarade: 'jo,' mig tyckes jag ser ett stort hus, och dess tak glänser som det vore af koppar.' Prinsen återtog: »då äro vi framme vid min äldsta systers gård. Nu skall du gå in, helsa ifrån mig, och bedja att hon tager vår äldsta son, och fostrar honom tills han blir vuxen. Men sjelf får jag icke komma under hennes tak, icke heller får du låta henne gå hit till mig; ty då månne vi för alltid åtskiljas.» Ja, konunga-dottern gjorde efter sin mans tillsägelse, hon gick in i gården och framförde sitt ärende, ehuru det sved henne i hjertat när hon skulle lemna sin lilla son. Derefter skildes hon ifrån sin svärsyster, med stor vänskap å begge sidor. Men huru gerna prinsens syster ock ville träffa sin broder, dristade konunga-dottern likväl icke bryta emot sin mans förbud, och tillstodja hennes begäran.

Prinsen och hans käresta begynte nu åter sin färd, och vandrade en långan led öfver skog och obbyggd, tills de funno en grön stig som lopp fram genom ödemarken. Då frågade prinsen åter: »hjertans allerkäresta! Ser du någonting?» 'Nej,' svarade prinsessan, 'jag ser ingenting, utom skog och gröna träd.' De gingo nu än ett stycke, och prinsen sporde om igen: »hjertans allerkäresta! Ser du någonting?» Prinsessan svarade som förut: 'nej, jag ser icke något, utom bara den gröna skogen.' Slutligen frågade prinsen tredje resan: »hjertans

allerkäresta! Ser du ännu ingenting?» 'Jo,' svarade prinsessan, 'mig tyckes jag ser ett stort hus, och dess tak skiner såsom vore det af silfver.' Prinsen återtog: »då äro vi framme vid min andra systems gård. Nu skall du gå in, helsa ifrån mig, och bedja att hon emottar vår andra son, och fostrar honom tills han blir vuxen. Men sjelf får jag icke komma under hennes tak, icke heller får du låta henne gå hit att träffa mig; ty då månne vi för alltid åtskiljas.» Ja, konunga-dottern gjorde efter sin mans tillsägelse; hon gick in i gården och framförde sitt ärende, ehuru det sved henne in i hjertat när hon skulle lemna sitt barn. Derefter skildes hon från sin svär-syster med mycken vänskap å begge sidor. Men huru prinsens syster ock bad att få gå ut till sin broder, dristade konunga-dottern likväl icke bryta emot sin mans förbud, och tillstådja hennes begäran.

Prinsen och hans käresta begynte nu åter sin färd, tills de funno en liten grön stig som lopp fram genom skogen. Då frågade prinsen som förut: »hjertans allerkäresta! Ser du någonting?» 'Nej,' svarade prinsessan, 'jag ser ingenting, utom skog och gröna träd.' De vandrade så ännu ett stycke, och prinsen sporde som tillföre: »hjertans allerkäresta! Skönjer du ingenting?» 'Nej,' svarade prinsessan, 'jag ser icke något, utom den mörka skogen.' Slutligen frågade prins Hatt tredje resan: »hjertans allerkäresta! Skönjer du ännu ingenting?» 'Jo,' svarade prinsessan, 'mig tyckes jag ser ett stort hus, och dess tak glimmar såsom klart gull.' Prinsen återtog: »då äro vi komna till min yngsta systems gård. Nu skall du gå in, helsa ifrån mig, och bedja att hon vill emottaga vår lilla dotter, och fostra henne. Men sjelf får jag icke komma under hennes tak, icke heller får hon gå hit till mig; ty då månne vi för alltid åtskiljas.»

Konunga-dottern gjorde nu efter sin mans tillsägelse, gick in i gården, framförde sitt ärende, och blef på det allra bästa emottagen af prinsens syster. Derefter ville hon straxt återvända. Men när hon nu skulle lemna sitt sista barn ifrån

sig, gick det henne så till sinnes, att hennes hjerta ville brista af sorg, och hon glömde prinsens förbud och allting annat, bara för sin egen stora bedröfvelse. Hennes svär-syster gick så med henne, utan att hon kom ihog att hindra det. Som de nu kommit fram till prinsen, kunde systemen icke afhålla sig, utan lopp i hans famn och grät bitterligen. Men när prins Hatt märkte att prinsessan åter svikit sitt ord emot honom, bleknade han som en snö, och utbrast: »hjärtans allerkäresta! Detta skulle du inte hafva gjort.» I samma stund sänkte sig en sky ned af himmelen, och prins Hatt försvann i luften, såsom en fogel flyger.

Nu kan man veta hvad der blef för en sorg och jämmer för dem begge; konunga-dottern vred sina händer i blod, och ville icke låta trösta sig, ty hon hade nu mistat allt hvad hon höll kärt i verlden; och prinsens syster sörjde icke mycket mindre. När de så hade länge klagat för hvarandra, begynte de omsider öfverlägga huru de skulle återfinna prins Hatt; ty prinsessan ville icke vända igen att söka honom, skulle hon ock leta öfver hela vida verlden. Prinsens syster tog till orda: »icke har jag något råd att gifva dig, om du icke vill gå bort till det stora berget, som du ser öfver skogen. Der bor en gammal troll-käring som heter *Berta*; hon är vis i mångahanda, och kanske hon kan gifva dig någon besked.» Ja, konunga-dottern sade att hon ville göra så, ty hon skulle aldrig upphöra att söka efter sin man, så länge hon trådde på jorden. Dermed skildes hon ifrån sin svär-syster med stor kärlek, och begynte nu ensam och allena sin vandring, öfver berg och dal och skog och fält, allt såsom prinsens syster sagt henne vägen.

Som det nu blef serla, att hon icke kunde gå längre, blef hon varse ett litet ljus som tindrade på fjället. Då glömde hon alldeles bort sin trötthet, och letade sig fram öfver stockar och stenar, ända till dess hon fann en håla upp i berget, och hålans dörr stod öppen. Der inne kunde hon se hvar en hel hop *små-troll*, både män och qvinnor, voro samlade omkring elden, och allra längst fram satt en gammal, gammal gumma och

pysslade med något smått. Käringen var stygg till utseende, liten till vext, och mycket ålderstigen; och tyckte konungadottern sig häraf kunna förstå, att detta var gamla Berta hvarom prinsens syster talat. Hon besinnade sig så icke länge, utan trädde fram i hålan, och helsade med stor ödmjukhet: »god qväll, kära mor!» Då sprungo alla små-trollen upp, och blefvo mycket häpna att få se en 'christen' menniska. Men berg-qvinnan fick ett fryntligt ansigte, och svarade: 'god qväll igen! Hvad är du för en som kommer och helsar så vackert? Jag har nu suttit här i väl sina femhundra år; men ännu har ingen, förr än du, gjort mig den hedern och kallat mig *kära mor*.' Ja, konungadottern sade sitt ärende, och frågade om den gamla qvinnan visste besked om en förtrollad prins, som kallades *prins Hatt under jorden*. 'Nej,' svarade käringen, 'det vet jag inte. Men, eftersom du gjorde mig den hedern och kallade mig *kära mor*, vill jag ändock hjälpa dig; för du skall veta jag har en syster som är dubbelt så gammal som jag, och kanske hon kan säga någon råd.' Detta tycktes konungadottern vara ett vänligt svar, och hon tackade mycket för den gamla qvinnans goda vilja. Hon blef så natten öfver i berget; men andra dagen skulle en af mor Bertas pysslingar visa henne vägen.

När nu morgonen kom, att sol rann östan upp, var prinsessan inte sen att åter gifva sig på färd, och en af berg-pysslingarne var hennes följe-svenn. Vid hon så skulle skiljas ifrån den gamla berg-qvinnan, tog käringen till orda: »mycken lycka på resan! och önskar jag dig allt godt, ehuru jag väntar att vi aldrig mer få se hvarandra. Likväl, eftersom du gjorde mig den hedern och kallade mig *kära mor*, ber jag att du vill emottaga denna spinn-rock till en hug-komst. Men så länge du har den spinn-rocken behöfver du aldrig lida nöd, ty den spinner ensam lika mycket garn som nio andra.» Ja, konungadottern tackade för gåfvan, såsom den väl det kunde vara värd; ty spinn-rocken var allt igenom af skärt gull. Derefter skildes hon ifrån berg-qvinnan, och gaf sig på färd såsom tillföre, och vandrade öfver berg och djupa dalar, hela Guds

långa dagen i ända. Men när det blef serla på aftonen, kommo de åter till ett högt fjäll, och deruppe glimmade ett ljus som en liten stjerna. Då sade pysslingen: »jag har nu visat dig vägen, såsom jag lofvat; ty här bor farmors syster, och är nu tid att jag vänder hem igen.» Dermed lopp han sina färde. Men prinsessan letade sig fram öfver stock och sten, ända tills hon kom upp i fjället, och fann en håla hvars dörr stod öppen, så att eld-skenet lyste rödt genom mörkret.

Konunga-dottern besinnade sig nu icke länge, utan trädde in i berg-stugan, och fick hon se hvarest en stor mängd troll, både män och qvinnor, voro samlade omkring elden; men längst fram satt der en gammal, gammal gumma, som tycktes vara husbonde för alla de andra. Käringen var liten till växt och stygg till utseende, och så ålderstigen, att hennes hufvud runkade af och an. Häraf tyckte konunga-dottern sig väl kunna veta att detta var mor Bertas syster, hon gick derföre fram, och helsade höfviskt: »god qväll, kära mor!» Då sprungo alla små-trollen upp, och voro mycket häpna att se en 'christen' menniska. Men käringen fick ett fryntligt utseende, och sade: 'god qväll igen! 'Hvad är du för en som kommer och helsar så vackert? Jag har nu suttit här i väl sina tusende år; men ännu har ingen, förr än du, visat mig den hedern och kallat mig *kära mor*.' Ja, konunga-dottern förtäljde hvem hon var, och framsade sitt ärende, om icke den gamla qvinnan visste besked om en förtrollad prins, som kallades *prins Hatt under jorden*. 'Nej,' svarade käringen, 'det vet jag inte. Men efter som du gjorde mig den hedern och kallade mig *kära mor*, vill jag ändock hjälpa dig så godt jag kan; för jag har ännu en syster, hon är dubbelt så gammal som jag, och kanske vet hon någon råd.' Detta tycktes konunga-dottern vara ett godt svar, och hon tackade mycket för den gamlas goda vilja. Hon blef så natten öfver i berget; men andra dagen skulle en af berg-qvinnans pysslingar visa henne vägen.

När nu morgonen kom, att det begynte gry för dagen, var prinsessan genast redo att gifva sig åstad, och en af berg-

pyslingarne skulle följa henne. Vid hon så skulle taga farväl af den gamla, sade käringen: »jag önskar dig all lycka på resan, och lära vi härefter aldrig mer se hvarandra. Likväl, eftersom du visade mig den hedern och kallade mig *kära mor*, ber jag att du vill emottaga denna härfvel till en vännegåfva. Men så länge du har den härfveln behöfver du inte lida någon brist, ty han härflar sjelf allt det garn som din spinnrock spinner.» Ja, konunga-dottern tackade mycket för den kostliga föräringen; ty härfveln var inte som andra härflar, utan alltigenom af klart guld. Derefter skildes hon ifrån berga-qvinnan, och vandrade såsom tillförene öfver berg och dalar, hela Guds långa dagen i ända. Men när det blef serla om aftonen, kommo de åter till ett högt berg, och öfverst i fjället tindrade ett ljus såsom en liten klar stjerna. Då sade pyslingen: »nu blir det tid att jag vänder hem igen; ty här uppe bor far-mors syster, och kan du nu sjelf finna vägen.» Dermed lopp han sina färde. Men prinsessan letade sig fram öfver stock och sten, ända till dess hon kom upp i fjället, och fann en berg-stuga hvars dörr stod öppen, så att elden sken genom det kolane mörkret.

Vid hon nu trädde in i stugan, fick hon se hvarest en hel hop troll, både män och qvinnor, voro samlade omkring elden; men allra längst fram satt der en gammal, gammal gumma och pyslade med något smått. Käringen var inte mycket vacker, utan stygg till utseende, hade en lång, lång näsa som stötte samman med hakan, och var så ålderstigen, att hennes hufvud for fram och tillbaka. Häraf tyckte prinsessan sig väl kunna förstå, att detta var mor Bertas äldsta syster; hon gick därför fram, och helsade höfviskt: »god qväll, kära mor!» Då sprungo alla små-trollen upp, och voro mycket häpna att se en 'christen' menniska. Men käringen fick ett fryntligt utseende, och sade: 'god qväll igen! Hvad är du för en som kommer hit och helsar så vackert? Jag har nu suttit här i väl sina tvåtusende år; men ännu har ingen tillförene visat mig den hedern och kallat mig *kära mor*.' Ja, konunga-dottern förtäljde hvem hon var, framsade sitt ärende, och sporde den gamla

qvinnan om hon icke visste besked om en förtrollad prins, som kallades *prins Hatt under jorden*. Då blef kärningen mycket allvarsam, och besinnade sig både länge och väl; ändteligen utbrast hon: 'nog har jag hört talas om prins Hatt, och kan säga dig hvar han vistas; likväl är det föga vån att du någonsin återfår honom, ty han är förhexad, så att han har glömt både dig och allt annat.' Hon tillade: 'men eftersom du gjorde mig den hedern och kallade mig *kära mor*, vill jag ändock hjälpa dig så godt jag kan. Blif här i natt, så få vi i morgon åter talas vid!' Ja, detta tycktes konunga-dottern vara ett godt svar. Hon tackade derföre med många vänliga ord, och blef så öfver natten i berget.

När nu morgonen kom, att dagen begynte gry i öster, var prinsessan åter redo att gifva sig på väg. Vid hon så skulle skiljas ifrån berga-qvinnan, tog kärningen till orda: »när du går härifrån rätt med solen, kommer du omsider till en stor kungs-gård. Der skall du gå in, och göra såsom jag nu vill säga dig; ty der bor konunga-sonen, din käraste.» Qvinnan tillade många goda råd, huru prinsessan skulle skicka sig i allting. Ändteligen sade hon: »jag önskar dig nu lycka på resan, och lära vi hädanefter aldrig mer träffas. Likväl, eftersom du visade mig den hedern och kallade mig *kära mor*, ber jag att du vill hålla till godo denna pung, såsom en hugkomst och vänne-gåfva.» Dermed räckte hon konunga-dottern en präktig silkes-pung, som var allt igenom stickad med rödaste gull. Men det var inte med den pungen som med andra pungar; ty han hade sådan underlig egenskap, att han alltid var full med hvita pengar, huru mycket ock måtte tagas derur. Ja, prinsessan tackade för den kostliga gåfvan, såsom hon det inte annat kunde, och skildes så ifrån berga-qvinnan med stor vänskap å begge sidor.

Det aflopp nu i allting såsom kärningen sagt; ty när prinsessan hade vandrat uppför lid och utför lid, genom många gröna skogar, kom hon ändteligen till en stor, stor kungs-gård, som var så öfvermåttan präktig, att konunga-dottern aldrig i

verlden sett dess like. Nu vardt hon mycket glad, att hon var så nära sin hjertans kär, och besinnade sig icke länge utan gick in. Vid hon så öppnade borga-grinden, fick hon se en stor qvinna som kom gångandes rätt emot henne, och var qvinnan så grannt klädd, att prinsessan väl trodde sig kunna veta att det var hon som rådde öfver gården. Trollet frågade genast: »hvem är du, och hvar kommer du ifrån?» 'Jo,' svarade prinsessan, 'jag är inte annat än en fattig främling, som har gått hit för att begära tjenst.' »Ja så», återtog trollet, »du menar väl att jag skall ha tjenst åt hvar och en som kommer och far? Nej, packa dig straxt din väg!» och dervid såg kärningen så bister ut, att prinsessan blef helt förfärad. Men hon repade mod igen, och svarade med stor ödmjukhet: 'om så är, måste jag låta mig nöja som eder tackes. Likväl ber jag att få låna hus några dagar, medan jag hvilar ut efter min långa vandring.' »Ja,» sade trollet, »det kan du få. Du kan få ligga i gås-huset; det blir just ett passligt herberge åt en sådan som dig.» Dervid blef det. Troll-drottningen gick sina färde; men konunga-dottern skulle få bo i gås-huset, me'ns hon hvilade ut efter sin långa resa.

När prinsessan nu kommit för sig sjelf, gjorde hon som den gamla berga-qvinnan lärt henne. Först skurade hon, och putsade, och fejade i hvar vrå, så aldringen har sett sådant; derefter tog hon fram sin spinnrock, och spann det allra grannaste garn, både gull och silke; sedan tog hon fram härfveln, och härflade garnet, och lagade till väf, och väfde gyllen-duk och fagert pell, och klädde hela stugan rundt omkring: och upphörde så icke, förrän gås-huset var förvandladt till det präktigaste herberge i hela kungs-gården. När så det var gjordt, tog hon fram sin silkes-pung, och gick ut och köpte sig både mat, och mjöd, och vin, och hvad annat kan fås för penningar, ock kokte, och stekte, och bullade upp, och lagade till ett gästabud, så att väl aldrig någon af oss har varit med om hälften så präktigt gille. Slutligen gick hon upp i kungs-gården, och beddes få tala vid drottningen. Ja, kärningen undfick henne på det allra bästa, och frågade efter

hennes begäran. »Jo,» sade prinsessan, »detta är mitt ärende, att jag ville bedja dig och din dotter, att J visen mig den stora hedern och blifven mina gäster i qväll.» Detta behagade troll-drottningen öfvermåttan väl, ty hon hade fuller hört talas om hvad stora anstalter voro gjorda i gås-huset. Hon samtyckte fördenskull till prinsessans begäran, och lofvade komma såsom utsatt var.

När det nu led på aftonen, att drottningen och hennes styf-dotter gingo ned i gås-huset, blefvo de emottagna som man det väl kan tänka, och var der tillredt ett gästabud så det både hördes och spordes. Vid de nu sutto öfver bord, och åto, och drucko, och voro glada, tog prinsessan fram sin gyllene spinn-rock, och begynte spinna. Då vardt troll-drottningen alldeles förundrad, och tyckte att detta var en långt större kostbarhet än något annat som hon hade sett. Hon frågade fördenskull, om hon ej kunde få köpa spinn-rocken. »Nej,» svarade prinsessan, »den är icke fal för penningar; icke heller vill jag gifva dig honom till skänks. Likväl,» sade hon, »skall jag afstå den åt dig med ett enda vilkor.» 'Hvad är det för ett vilkor?' Sporde troll-drottningen med mycken ifver. »Jo,» sade prinsessan, »detta är mitt vilkor, att jag får sofva i natt hos din allerkäraste.» Sådant kom drottningen något sällsamt före, och hon besinnade sig länge på köpet; men såsom hon fått en stor begärelse att ega spinn-rocken, och dertill var full af all slags falskhet, menade hon att det väl fick gå för sig för en enda gång. Det blef så slutet på deras samtal, att trollet fick spinn-rocken; men konunga-dottern skulle få sofva om natten hos sin egen allerkäraste, prins Hatt.

Drottningen vände nu tillbaka hem till kungs-gården, och öfverlade med sig sjelf hvad råd hon skulle taga, att de unga tu ej måtte komma i tal med hvarandra. Till den ändan befallte hon sin styf-dotter att lönligen stadna i prinsens sof-rum, för att lyssna till allt hvad den främmande vandrings-qvinnan mände säga eller göra om natten. Derefter fyllde hon en bägare med mjöd, blandade starka örter i drycken, och bjöd prinsen.

Men han hade icke så snart tömt bägaren, som en tung sömn föll öfver honom, så att han sjönk i dvala, och hvarken hörde eller såg. Då log troll-packan i sitt falska hjerta, förde prinsessan in i kammaren såsom lofvadt var, och menade att hon nu gerna kunde få tala med prinsen, så mycket hon ville.

När konunga-dottern nu blifvit ensam med sin käraste, sprang hon fram, föll honom om halsen med stor hjertans fröjd, och sade huru glad hon var att ändteligen ha funnit honom. Men prinsen vaknade icke, utan sof. Då vardt hon högeligen bekymrad, ropade honom med många kärleksfulla ord, och förtäljde huru hon vandrat hela verlden om för att söka honom; men det var som förut, prinsen hvarken talade eller svarade. Nu kunde prinsessan icke annat tänka, än att han icke längre höll henne kär. Hon föll derföre ned på sina knän, bad honom om tillgift för allt hvad hon brutit honom emot, och grät så bitterligen, att det kunnat röra en sten till medömkan. Likväl sof prinsen som förut, och vaknade icke; ty sådan kraft var uti dval-drycken. Men drottningens dotter låg och hörde hvart ett ord som talades, och tycktes henne sådan ynk om den främmande vandrings-qvinnan, att hon ej hade hjerta att förråda henne för sin elaka styf-moder.

Så förled hela natten, och om morgonen arla, förrän dager var ljus, kom trollet in i prinsens kammare, för att höra huru allt stod till. Konunga-dottern fick nu vända igen till gås-huset, och der satt hon sedan med hand under kind och bara grät, så att tårarne runno klara som klaraste perlor. Men när troll-drottningen märkte att hennes svek hade lyckats, vardt hon så glad, att hon tyckte sig gerna vilja göra ännu en slik handel, om tillfälle yppades. Hon gick så tillbaka in till sitt, och dagen i ända gjorde hon inte annat än bara spann på den gyllene spinn-rocken. Men lika snällt som tråden leker på spindeln, lika snällt lekte ock hennes tankar till allt hvad ondt kunde vara.

Som det nu led emot aftonen, stod prinsessan omsider upp, torkade sina tårar, och begynte tillreda ett nytt gästabud,

som var ännu mycket kosteligare än förra gången. Derefter gick hon upp i gården, och beddes få tala vid drottningen. Som de nu åter träffades, sporde trollet med många vänliga ord efter hennes ärende. »Jo,» svarade prinsessan, »detta är mitt ärende, att jag vill bedja dig och din styf-dotter visa mig den stora hedern och blifva mina gäster äfven för i qväll.» Sådant behagade troll-drottningen öfvermåttan väl; hon samtyckte derföre till prinsessans begäran, och lofvade komma såsom tillsagdt var.

När prinsessan och hennes gäster nu åter sutto öfver bord, och åto, och drucko, och voro glada, tog prinsessan fram sin gull-härfvel, och begynte härfla. Då vardt troll-drottningen förundrad, och tyckte att detta var en mycket större kostbarhet, än något annat som hon sett tillföre. Hon frågade fördenskull, om hon ej kunde få köpa härfveln. »Nej,» svarade prinsessan, »den är icke fal hvarken för penningar eller goda ord. Likväl,» sade hon, »skall jag afstå den åt dig på ett enda vilkor.» 'Hvad är det för ett vilkor?' frågade trollkärningen, och var mycket ifrig. »Jo,» sade prinsessan, »detta är mitt vilkor, att jag får sofva ännu en natt hos din käraste.» Sådant kom troll-qvinnan sällsamt före; likväl besinnade hon sig icke länge utan samtyckte till prinsessans begäran, och menade att det väl inte vore så farligt; hon skulle nog hitta på råd. Slutet på deras samtal blef således att trollet fick gull-härfveln, men konunga-dottern skulle få sofva om natten hos sin egen hjertans aller-käraste, prins Hatt.

Drottningen vände nu tillbaka hem till sitt, och öfverlade hvad råd hon skulle utfinna, att de unga tu ej måtte komma i tal med hvarandra. Till den ändan befallte hon sin styf-dotter att gömma sig i prinsens sof-rum, och lönligen akta uppå allt hvad den främmande qvinnan skulle företaga. Derefter fyllde hon en bägare med mjöd, blandade starka örter uti, och bjöd prinsen dricka. Men knappt hade han tömt bägaren, förrän en tung sömn föll öfver honom, så att han sjönk i dvala, och

hvarken hörde eller såg. Då gladdes troll-drottningen i sitt falska hjerta, lopp bort till prinsessan, förde henne in i kammaren, och sade att hon nu fick blifva der om natten, såsom lofvadt var.

När konunga-dottern nu blifvit ensam med sin käraste, sprang hon fram, föll honom om halsen med stor kärlek, och sade huru glad hon var att ändteligen ha funnit honom. Men prinsen hvarken talade eller svarade. Då vardt hon högeligen bekymrad, ropade honom med många kärleksfulla ord, och förtäljde huru hon vandrat kring hela vida verlden för att söka honom. Som prinsen nu ändock fortfor att sofva, kunde prinsessan icke tänka annat, än att han icke längre höll henne kär. Hon föll derföre ned på sina knän, bad honom om tillgift för allt hvad hon brutit honom emot, och grät så bitterligen, att hennes hjerta ville brista af sorg. Detta allt förnam troll-käringens dotter, der hon låg gömd i kammaren, och fick sådan ömkan med de två konunga-barnen, att hon begynte öfverlägga, huru hon skulle frälsa dem ur sin moders våld. Men prinsen sof alltjemnt och vaknade inte; sådan kraft var i dval-drycken som han hade druckit.

Så förled hela den natten, och om morgonen bittida, förrän det begynte bräcka för dagen, gick troll-drottningen in i prinsens sof-kammare, för att spörja huru allt stod till. Konunga-dottern fick nu vända igen till gås-huset, och der satt hon sedan med hand under kind och bara grät, så att hennes tårar runno i strida strömmar. Men när troll-käringen fick veta om prinsens sömn, och huru allt annat hade aflupit, vardt hon så glad, att hon tyckte sig gerna vilja göra ännu en slik handel, om tillfälle yppades. Hon vände så åter hem till sitt, och hela dagen i ända gjorde hon inte annat än bara härflade på den gyllene härfveln. Men lika snällt som tråden lekte på härfveln, lika snällt lekte ock hennes tankar till allt hvad ondt kunde finnas.

Som det nu led emot qvällen, stod konunga-dottern omsider upp, aftorkade sina tårar, och begynte tillreda ett gästabud, som

var ännu mycket, mycket kosteligare än någonsin tillföre. Derefter gick hon upp i gården, och beddes få tala vid drottningen. När de nu åter träffades, sporde trollet med många vänliga ord efter hennes ärende. »Jo,» svarade prinsessan, »detta är mitt ärende, att jag vill bedja dig och din styf-dotter ännu en gång visa mig den stora hedern och blifva mina gäster.» Ja, sådant behagade troll-drottningen mycket väl; hon samtyckte derföre till prinsessans begäran, och lofvade komma såsom utsatt var.

När konunga-dottern och hennes gäster nu åter sutto till bords, och åto, och drucko, och gjorde sig glada, tog prinsessan fram sin silkes-pung, och visade att den städse var full med penningar, huru mycket ock månde tagas derur. Häröfver blef troll-drottningen på det högsta förundrad, och menade att detta var en ännu mycket större dyrbarhet, än något annat som hon hade sett. Hon frågade fördenskull, om hon ej kunde få köpa pungen. »Nej,» svarade prinsessan, »den är icke fal för något pris, hvarken för penningar eller goda ord. Likväl,» sade hon, »skall jag afstå honom till dig med ett enda vilkor.» 'Hvad är det för ett vilkor?' sporde troll-käringen med stor häftighet. »Jo,» svarade prinsessan, »detta är mitt vilkor, att jag får sofva ännu en natt hos din käraste.» Såsom nu troll-drottningen tyckte, att hon ej ville ega någonting i verlden så gerna som den gyllene pungen, besinnade hon^[376] sig icke länge, utan gick straxt in på handeln. Det blef så aftaladt dem emellan, att käringen fick pungen, och konunga-dottern skulle ännu en natt få sofva hos sin hjertans allerkäraste.

Drottningen vände nu tillbaka med sådan besked, och tänkte bara uppå, huru hon skulle hindra de unga tu att komma i tal med hvarandra. Till den ändan befallte hon sin styfdotter att gömma sig i prinsens sof-kammare, och lönligen akta på allt hvad den främmande qvinnan skulle företaga. Derefter fyllde hon en bägare med mjöd, och bød sin käraste dricka. Men vid prinsen nu fattade bägaren, fick han se hvarest troll-qvinnans

dotter stod och vinkade åt honom, att han skulle taga sig till vara. Då rann der upp som ett ljus för hans sinne, så att han hugsade hvad underlig sömn plägade falla öfver honom, och mycket annat sällsamt; han tog derföre bägaren och låtsade dricka, men slog hemligen ut drycken medan troll-käringen vände ryggen till. Derefter lutade han sig tillbaka, liksom han fallit i en tung sömn. Men när drottningen märkte sådant, log hon i sitt falska hjerta, och tänkte att allting var väl bestäldt. Hon gick så bort till konunga-dottern, förde henne in i kammaren, och menade att hon nu gerna kunde få tala vid prinsen, han skulle ändock inte höra henne.

När konunga-dottern nu åter blifvit allena med prins Hatt, föll hon honom om halsen med stor hjertans kärlek, och sade huru innerligt glad hon var att ännu en gång få se honom. Men prinsen var så bunden och förvillad, att han icke förstod hvarom hon talade, utan låtsade som han sof. Nu vardt prinsessan högeligen bedröfvad, vred sina händer, och bad honom med många tårar om tillgift för allt hvad hon brutit honom emot. Derjemte förtäljde hon äfven om deras fordna kärlek, och om all den nöd hon fått utstå, medan hon sökt honom öfver hela vida verlden. Hon tillade; att nu ville hon dö, sedan han ej längre älskade henne. Men efter som hon talade väcktes prinsens hugkomst, så att han förstod huru allt hade timat, och huru den elaka troll-packan skiljt honom ifrån hans egen hjertans aller-käresta. Härvid blef han så till mods, att han i förstone icke kunde få fram ett enda ord, utan det förekom honom att han vaknade ur en lång och svår dröm. Ändteligen sprang han upp med stor häftighet, tog prinsessan i famn, kysste henne, och sade att hon ensam var den vännen han höll kär i hela verlden. Nu blef der fröjd hvarest tillförene varit gråt och sorg, och tycktes prinsen och prinsessan, att deras glädje nu var större än all den jämmer och nöd de fått lida, me'ns de voro åtskilda.

Som prinsen och hans käresta nu höllo hvarandra i famn, och glömde allting annat för glädjen att vara tillsammans, gick

käringens dotter oförvarandes fram ur sitt gömställe, och staddes inför dem. Då blef prinsessan helt förfärad, ty hon kunde inte annat tänka än att nu var deras lycka spilld, sedan trollsets dotter hade röjt dem. Men den unga mön talade dem vänligt till, och sade: »varen tröst! Icke skall jag förråda er; utan jag vill hjälpa er allt hvad jag kan.» Derefter förtäljde hon, huru hon sjelf var af 'christen blod'; ty hennes fader var en prins som drottningen förtrollat, likasom hon nu hade gjort med prins Hatt. Hon tillade: »det är nu lång tid sedan, att min fader vardt död af sorg; och vore väl för oss alla om äfven min elaka styf-moder blefve död, ty så länge hon lefver kunna vi icke vänta någon lycka, hvarken J eller jag.»

När prinsen och hans käresta hörde detta, blefvo de väl tillfreds, och tackade mön för hennes goda vilja. Derefter satte de sig alla tre samman, och lade råd huru de skulle bli af med troll-packan, såsom det är hvar man väl kunnigt, att man icke kan få död på »troll» annorledes än att 'man skållar ihel dem'. När så allt var öfverlagdt och beslutadt, vände mön åter till sitt lön-ställe, hvarest hon legat gömd om natten, men prinsen lade sig på bädden och låtsade sofva; och afbidade de sålunda troll-drottningens ankomst. De behöfde också inte vänta länge; ty innan stjernan slocknade för dagen, kom trollet in i kammaren, för att hemta konunga-dottern och spörja huru allt hade tilldragit sig om natten.

Det led så några dagar fram, och allt satt prinsessan i gås-huset, likasom tillföre. Men i kungs-gården var buller[378] och bång; ty drottningen skulle hålla sitt bröllopp med prins Hatt, och en stor hop troll, både närleds och fjerran, voro bjudna till gästabudet. Der gjordes nu öfvermåttan stora tillrustningar, och käringen lät bära fram sin stora kettil, som kunde rymma aderton oxar på en gång; så stor var den. När så eld var uppgjord, oxarne slagtrade, och allt väl bestäldt, sände hon ned till gås-huset, för att spörja vandrings-qvinnan till, huru köttet skulle blifva

riktigt mört och väl kokadt. Ja, prinsessan lät inte bedja sig två gånger, utan svarade: »så är sed i vårt land, att elden göres mycket stark, och lagen kokas ända tills ketteln är blå i botten.» Detta tycktes troll-drottningen vara ett godt råd, hon lät därför göra elden tre gånger starkare än förut, så att vattnet bubblade och lekte högt i himmels sky. När det så lidit en stund, skickade hon först prinsessan att se efter om icke ketteln var blå i botten. Ja, konunga-dottern gick, lutade sig öfver brädden och såg ned i vattnet, men ännu syntes ingen blånad. Det led så åter en stund, och drottningen skickade prins Hatt; men icke heller han kunde se någon blånad. Nu var det käringen vred, och mente att väl vore ketteln blå, allenast man såge riktigt efter. Hon steg så sjelf upp och såg ned i vattnet, der det kokade som aldrig mest. Men knappt hade hon lutat sig öfver brädden, förrän prinsen var tillreds, grep henne i fötterna, och kastade henne hufvudstupa i det sjudheta vattnet. Och dermed var det slut på käringen, rätt så troll hon var.

Nu tyckte prinsen och hans käresta, att det minsann inte var värdt dröja tills gästerna skulle komma; utan de togo den gyllene spinn-rocken, gull-härfveln, gull-pungen och många andra kosteliga ting, och drogo hastigt sina färde ifrån kungs-gården. När de så vandrat både länge och väl, kommo de omsider till ett präktigt slott, som låg och glimmade i solskenet; men på slottets gård stod en grön buske, och alltsom de nalkades hördes derifrån ett ljufligt spel, liksom af harpor och fogel-sång. Nu var det prinsessan som blef glad, ty hon igenkände att detta var de tre sjungande löfven, som hon fått af sin fader. Men hennes glädje blef ännu mycket större när hon kom fram, och fick se hvarest hennes små barn och prinsens systrar, och mycket annat folk gingo emot dem, och folket helsade prins Hatt för konung och prinsessan för drottning. Så fingo de lön för all sin trogna kärlek, och lefde sedan lyckliga och nöjda i många, många år; och prinsen styrde sitt rike med vishet och mandom, så att mäktigare konung och huldare drottning aldrig ha funnits. Men de tre

sjungande löfven upphörde icke att spela, utan klingade dag och natt, så ingen vet omtala ljufligare sång, och aldrig var någon sorgfull, att han icke blef glad när han fick höra den. Och så var sagan all.